

**Wyrok z dnia 4 kwietnia 1995 r.
I PRN 7/95**

W razie rozwiązania stosunku pracy z nauczycielem w trybie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. Nr 3, poz. 19 ze zm.) nie jest wymagane uzyskanie stanowiska organizacji związkowej przewidzianego w art. 38, 52 § 3 czy art. 53 § 4 k.p., nie jest natomiast w tym przypadku uchylona ochrona wynikająca z art. 32 ust. 1 i ust. 4 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. Nr 55, poz. 234 ze zm.).

Przewodniczący SSN: Maria Mańkowska, Sędziowie SN: Józef Iwulski (sprawozdawca), Walerian Sanetra,

Sąd Najwyższy, przy udziale prokuratora Jana Szewczyka, po rozpoznaniu w dniu 4 kwietnia 1995 r. sprawy z powództwa Celiny R. przeciwko Szkole Podstawowej [...] w J.G. o przywrócenie do pracy, na skutek rewizji nadzwyczajnej Ministra Sprawiedliwości [...] od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu z dnia 13 września 1995 r. [...]

u c h y l i ł zaskarżony wyrok i o d d a l i ł rewizję strony pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego-Sądu Pracy w Jeleniej Górze z dnia 18 maja 1994 r., [...].

U z a s a d n i e n i e

Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Jeleniej Górze, wyrokiem z dnia 18 maja 1994 r., [...], przywrócił powódkę Celinę R. do pracy na poprzednich warunkach w pozwanej Szkole Podstawowej [...] w J.G. Sąd Rejonowy uznał, że rozwiązanie z powódką stosunku pracy było nieprawidłowe, gdyż zakład pracy nie uzyskał zgody zarządu zakładowej organizacji związkowej oraz Regionalnej Sekcji Oświatowej, których powódka była członkiem.

Wyrokiem z dnia 13 września 1994 r., [...], Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu zmienił wyrok Sądu Rejonowego i oddalił powództwo. Sąd Wojewódzki z powołaniem się na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 1993 r., I PZP 25/93, uznał, że na rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem mianowanym w trybie art. 20 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. Nr 3, poz. 19 ze zm.) nie jest potrzebne uzyskanie stanowiska organizacji związkowej.

Wyrok ten zaskarżył rewizją nadzwyczajną Minister Sprawiedliwości, wnosząc o jego uchylenie i oddalenie rewizji strony pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego z dnia 18 maja 1994 r. Zdaniem Ministra Sprawiedliwości trafne jest stanowisko Sądu Rejonowego, że rozwiązanie stosunku pracy z nauczycielem mianowanym w trybie art. 20 Karty Nauczyciela nie wyłącza ochrony przewidzianej art. 32 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych. Na rozwiązanie stosunku pracy z powódką była więc potrzebna zgoda zarządu zakładowej organizacji związkowej oraz zgoda organu organizacji związkowej działającej poza zakładem pracy, skoro powódka była

przewodniczącą Komisji Zakładowej NSZZ "Solidarność" oraz członkiem Regionalnej Sekcji Oświaty - Organu tego związku zawodowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Powódka w 1993 r. była przewodniczącą Komisji Zakładowej NSZZ "Solidarność" w pozwanej Szkole Podstawowej. Pełniła wówczas także z wyboru funkcję zastępcy przewodniczącego Regionalnej Sekcji Oświaty, będącej strukturą branżową związku zawodowego. Uchwałą z dnia 7 czerwca 1993 r. Zarząd Regionu NSZZ "Solidarność" w J.G. zawiesił działalność Komisji Zakładowej przy Szkole Podstawowej Nr 14 w Jeleniej Górze i ustanowił zarząd komisaryczny, posiadający uprawnienia zarządu zakładowego. Na rozwiązanie z powódką w dniu 31 sierpnia 1993 r. stosunku pracy nie wyraziła zgody Regionalna Sekcja Oświaty NSZZ "Solidarność", natomiast zarządca komisaryczny Komisji Zakładowej nie zajął w tym przedmiocie żadnego stanowiska. Powołana we wrześniu 1993 r. nowa Komisja Zakładowa zaakceptowała rozwiązanie stosunku pracy z powódką.

Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. Nr 55, poz. 234 ze zm.) pracodawca nie może bez zgody zarządu zakładowej organizacji związkowej wypowiedzieć ani rozwiązać stosunku pracy z pracownikiem będącym członkiem zarządu zakładowej organizacji związkowej w czasie trwania mandatu oraz w okresie roku po jego wygaśnięciu. Powódka korzystała z tej ochrony i zawieszenie działania Komisji Zakładowej jest w tym zakresie bez znaczenia, skoro uprawnienia zarządu zakładowego posiadał w tym czasie zarządca komisaryczny. Na rozwiązanie stosunku pracy z powódką wymagane było więc uzyskanie zgody tego zarządcy. Zgoda ta powinna być wyrażona przed złożeniem przez zakład pracy oświadczenia o rozwiązaniu stosunku pracy (por. wyrok z dnia 20 września 1994 r., I PRN 58/94, OSNAPiUS 1995 nr 2 poz. 17). Dlatego późniejsze zaakceptowanie przez Komisję Zakładową rozwiązania stosunku pracy z powódką, nie ma znaczenia prawnego. Zgoda na rozwiązanie stosunku pracy powinna być wyrażona pozytywnie i brak działania zarządu zakładowej organizacji związkowej, zawiadomionego przez kierownika zakładu pracy o zamiarze rozwiązania stosunku pracy, oznacza nie udzielenie zgody przewidzianej w art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (por. uchwałę z dnia 11 stycznia 1994 r., I PZP 54/93, PiZS 1994 nr 4 str. 64, Wokanda 1994 nr 4 str. 23).

Według art. 32 ust. 4 ustawy o związkach zawodowych przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do pracownika pełniącego z wyboru funkcję w organach organizacji związkowych działających poza zakładem pracy, z tym, że zgodę, o której mowa w tym przepisie, wyraża właściwy statutowo organ tej organizacji związkowej, w której pracownik pełni lub pełnił swoją funkcję. Pracownikowi będącemu z wyboru członkiem organu statutowych struktur branżowych NSZZ "Solidarność" przysługuje ochrona przewidziana w tym przepisie (por. uchwałę z dnia 12 lutego 1993 r., I PZP 4/93, OSNCP 1993 z. 7-8 poz. 131).

Rozwiązanie w szczególnym trybie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. Nr 3, poz. 19 ze zm.) w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 5 czerwca 1992 r. o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela (Dz. U. Nr 53, poz. 252) stosunku pracy z nauczycielem mianowanym następuje bez zachowania okresu

wypowiedzenia (uchwała z dnia 2 marca 1993 r., I PZP 6/93, OSNCP 1993 z. 11 poz. 193, PiZS 1993 nr 5-6 str. 97 i uchwała z dnia 25 czerwca 1993 r., I PZP 25/93, PiZS 1994 nr 1 str. 59). Wobec tego przy rozwiązaniu w tym trybie stosunku pracy z nauczycielem mianowanym nie jest wymagane uzyskanie stanowiska organizacji związkowej przewidzianego w art. 38, 52 § 3 czy 53 § 4 k.p. (uchwała z dnia 25 czerwca 1993 r., I PZP 24/93, PiZS 1993 nr 12 str. 81). Nie jest natomiast w tym przypadku uchylona ochrona wynikająca z art. 32 ust. 1 i ust. 4 ustawy o związkach zawodowych. Ochrony tej nie uchyla także porozumienie z dnia 10 lipca 1990 r. zawarte między Ministerstwem Edukacji Narodowej a Krajową Sekcją Oświaty i Wychowania NSZZ "Solidarność".

Zaskarżony wyrok Sądu Wojewódzkiego narusza więc te zasady i przez błędne odczytanie poglądów Sądu Najwyższego, rażąco narusza przepisy art. 32 ust. 1 i ust. 4 ustawy o związkach zawodowych.

Wobec tego w uwzględnieniu rewizji nadzwyczajnej należało na podstawie art. 422 § 1 k.p.c. uchylić zaskarżony wyrok i oddalić rewizję strony pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego.

=====